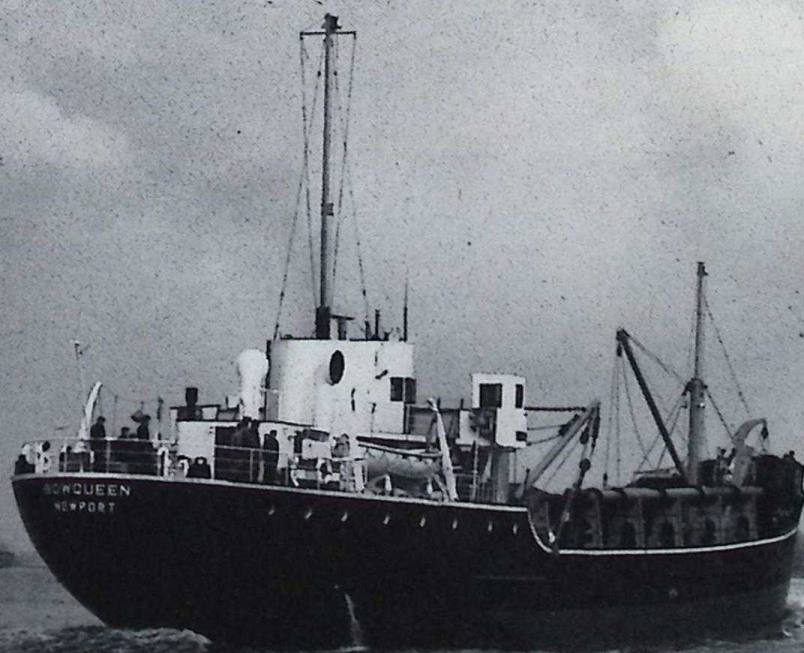

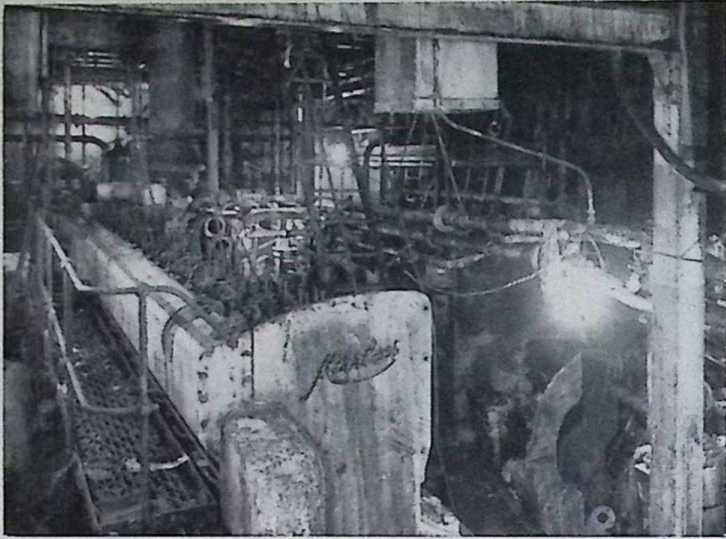
Boele-nieuws

PERSONEELSORGAAN VAN
BOELE'S SCHEEPSWERVEN EN MACHINEFABRIEK N.V. — BOLNES

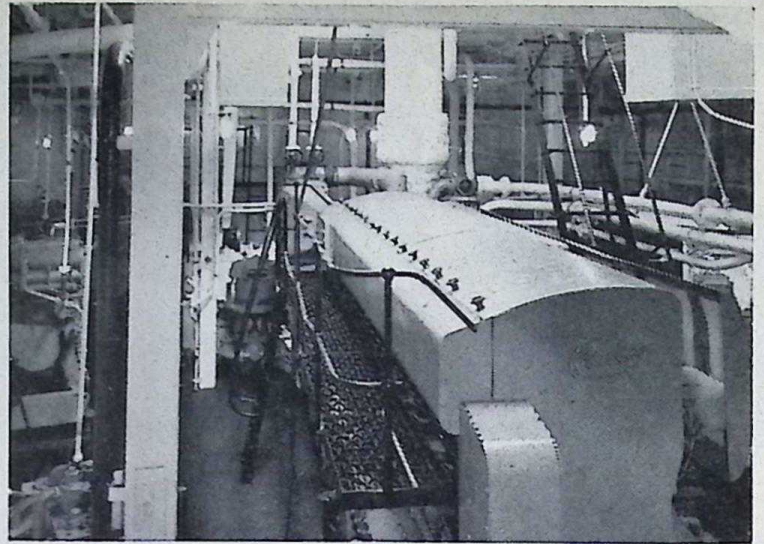

MEI 1966 No. 93

1

2

Over schoonmaken gesproken!!

We zitten er weer midden in. Thuis kan je je benen niet meer kwijt van de rommel, die moeder de vrouw overhoop heeft gehaald, want ook al is alles nog zo schoon, de koorts heeft haar te pakken en het „mot” gebeuren en daar hebben wij, arme werfzwoegers, ons maar bij neer te leggen, zoals altijd.

Dat de „Bowqueen” schoongemaakt moest worden was een overduidelijke zaak, wat we U nog eens aan de hand van wat mooie opnamen van onze fotograaf willen laten zien.

De machinekamer zag er uit als op foto 1 en kwam er na een grondige beurt als op foto 2 uit te zien.

De zweetdruppels en de lelijke woorden die er gevallen zijn, zijn weer vergeten en liggen ergens onder de vloerplaten onzichtbaar opgeborgen.

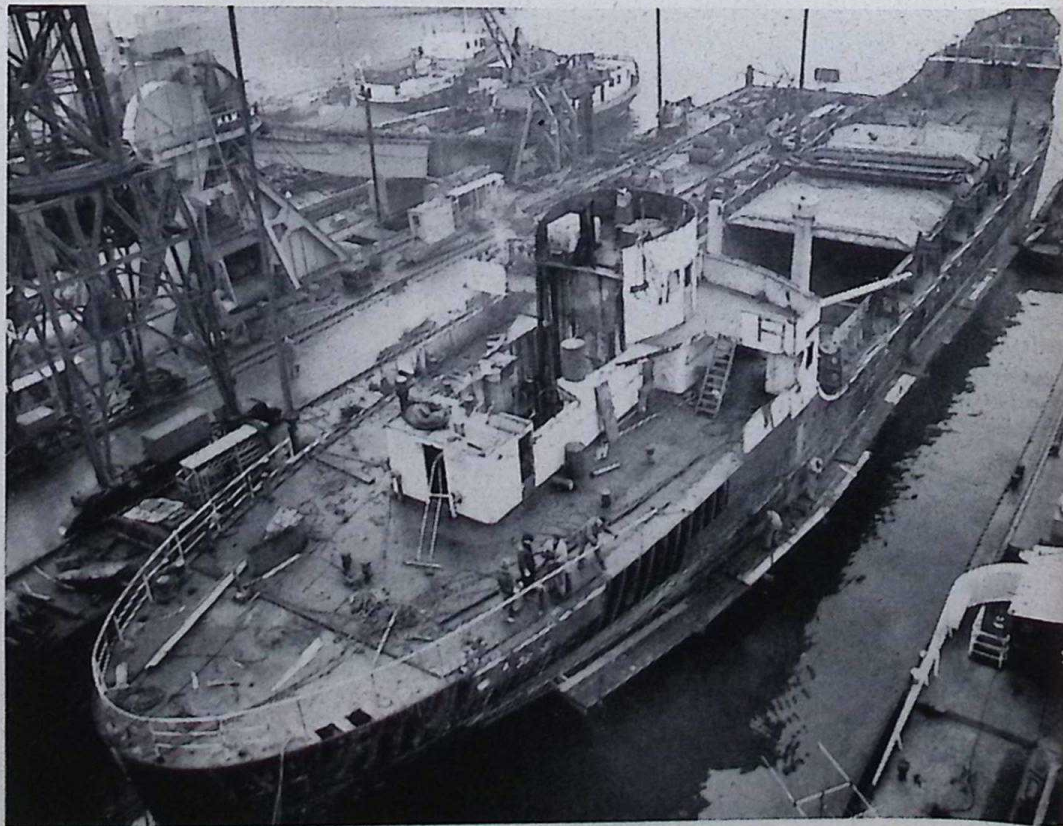
Hoe het gehele aanzien van het schip veranderde ziet U als U foto 3 vergeelijkt met de proeftochtfoto op de voorpagina. (Foto H. G. Jansen).

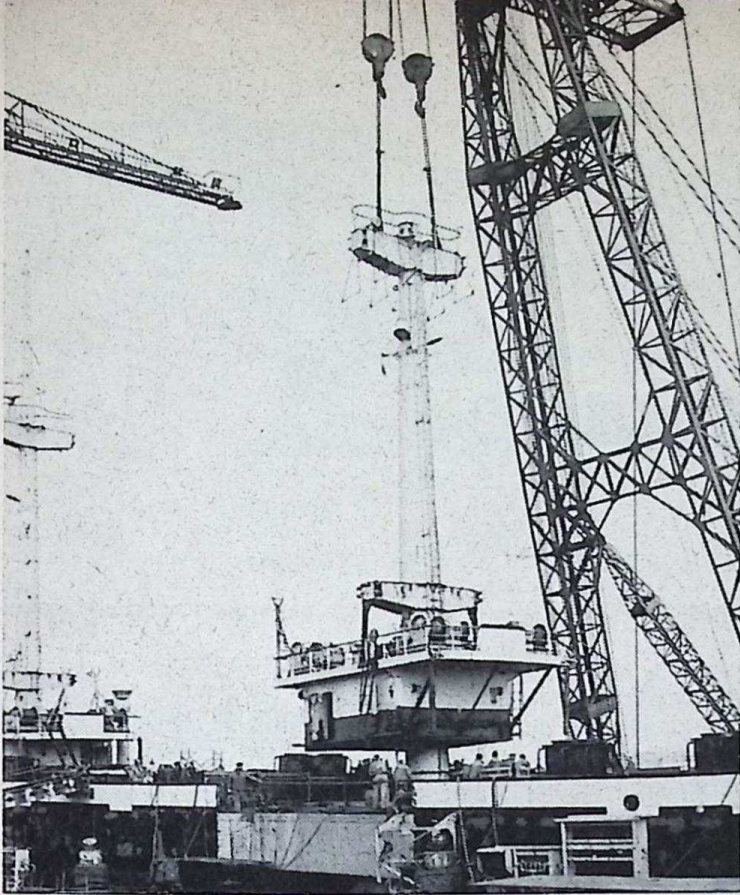
Tot volle tevredenheid van de eigenaar heeft de „Bowqueen” op 1 april jl. haar proeven van bekwaamheid afgelegd op het Hollands Diep, en alles liep gesmeerd en op rolletjes.

Een minstens even ingrijpende operatie onderging het schip „Theron” van de K.N.S.M., de eerste dit jaar in de rij van verlengingen.

In een enorm korte tijd, nl. 7 dagen, is de „Theron” doorgebracht, het nieuwe middendeel ingeplaatst, het voorschip weer gekoppeld en het geheel afgelast en afgewerkt. Deze korte doktijd, dat kunnen we rustig stellen, is te danken aan de goede samenwerking van alle medewerkers aan dit karwei, een kleine uitzondering van enkele mensen daargelaten.

gebeurtenissen van de laatste maand

4

Voor een buitenstaander zegt het niet veel, maar wij Bolnesser Scheepsbouwers willen onszelf nu wel eens op onze doorzwete brede borsten slaan. Dat hebben we toch maar weer eens „versierd”.
Hoe ernstig die ingreep was, laten we

5

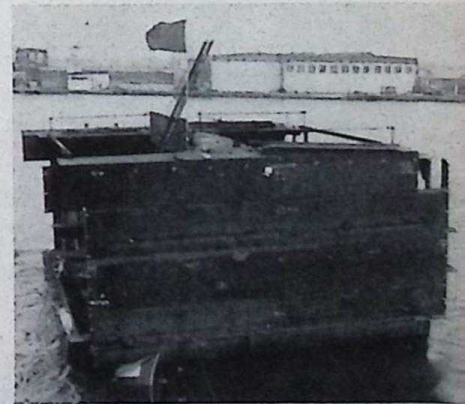
weer zien op de volgende foto's:

Foto 4: Mast met dekhuis wordt aan boord gehesen na de verlenging.

Foto 5: De nieuwe sectie wordt ingevaren.

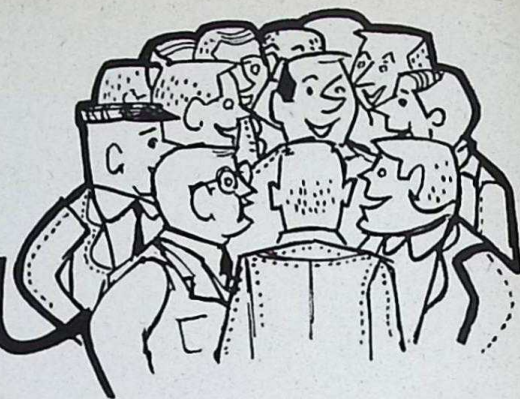
Foto 6: Toont het voorschip uitvarende en met gebogen „kop”.

Foto 7: Hier is de sectie voor de „Thackeray” tewatergelaten en bij verschijnen van dit nummer zal ook dit deel zijn ingebouwd.

**VERSLAG VAN DE ONDERNEMINGSRAAD-
VERGADERING OP 30 MAART 1966**

Ondernemingsraad

De agenda vermeldde slechts twee onderdelen: a. notulen van de vergadering op 10 november 1965 en b. jaaroverzicht 1965.

En hoewel dit kleine aantal punten zou doen vermoeden, dat het voor de heren een vluggertje zou worden, was toch het tegendeel waar. Om negen uur opende voorzitter Joh. Boele de vergadering en pas om kwart over twaalf was hij aan de sluiting toe.

De oorzaak, dat de vergadering zo lang uitliep, was gelegen in het feit, dat het jaaroverzicht 1965, dat elk jaar ten behoeve van de Ondernemingsraad wordt opgesteld, in een gewijzigde vorm gepresenteerd werd. Niet alleen was uitbreiding gegeven aan de inhoud ervan, maar ook werd het verslag voorzien van enkele statistieken, die ten doel hadden de Raad een beter inzicht te verschaffen in de problemen die de bedrijfseconomie betreffen.

Deze eerste stap in deze richting vergde nogal wat tekst en uitleg. De uitleg werd o.a. verzorgd door de chef administratie, de heer G. Bovenhoff, die voor dit doel een deel van de vergadering bijwoonde.

Een tweede gast bij een gedeelte van de vergadering was de chef Technische Dienst en Magazijnen, de heer H. J. Breeman, die enkele punten toelichtte, die in het eerste gedeelte van de vergadering ter sprake kwamen.

Agendapunt 1: Notulen van de vorige vergadering

Naar aanleiding hiervan werd de volgende besprekstof afgewerkt:

a. eventuele instelling van een jeugdraad

De O.R. bleek nog geen gegevens hierover verzameld te hebben, maar verzocht wel om een gesprek met het Hoofd van de afdeling Opleiding en Vorming, de heer H. Stibbe.

b. gereedschappen

overwogen wordt om in de leerschool machinefabriek éénmalig een schuifmaat te verstrekken tegen sterk gereduceerde prijs.

c. duimstokken

de heer Breeman legde een kollektie duimstokken voor aan de leden van de O.R.

De houten modellen werden achteloos verworpen, één goede metalen duimstok veroverde het hart van de Raad.

d. waarderingsvakantie

volgens de C.A.O. heeft men bij 25-jarig dienstverband recht op 3 dagen extra

vakantie wegens langdurig dienstverband. Besproken werd de vraag of het meer binding zou geven om dit te wijzigen in 1 dag bij 15 jaar, 2 dagen bij 20 jaar en dan 3 dagen bij 25 jaar. Afgezien van het feit dat de C.A.O. in een dergelijke regeling niet voorziet, verwacht men niet dat de bindingsfaktor hierdoor wordt beïnvloed.

e. werken op zaterdag

het aantrekkelijker maken van werken op zaterdag en ook het andere overwerk is met het verstrekken van warme maaltijden beslist gediend geweest. Algemeen is men van oordeel, dat het een succes is.

f. Antilliaanse werknemers

er werd tevredenheid uitgesproken zowel over deze werknemers zelf als over de introductie, die een belangrijke rol heeft gespeeld bij hun tewerkstelling.

g. extra overall voor branders

een invoering van een uniforme vergoedingsregeling zou consequenties scheppen ten opzichte van andere groepen. Tot nu toe worden gevallen van verbrande kleding geval voor geval behandeld, als er aanvragen voor vergoeding binnen-

komen. Deze aanvragen worden soepel behandeld.

Voorzitter merkte nog op, dat hij ook van de andere zijde gaarne een soepele houding t.o.v. het werk ziet. Het is namelijk onlangs voorgekomen, dat een aantal branders weigerde enkele minuten over te werken aan een karweitje, dat geen uitstel kon hebben.

Bespreking jaarverslag 1965

De besprekingen over dit verslag hadden een algemeen karakter. We diepten er o.a. het volgende uit op:

Personeelbezetting

Onze wervingsactiviteiten strekken zich ook uit tot zowel de Noordelijke als de Zuidelijke provincies (Staatsmijnen!), maar over 't algemeen is de interesse niet groot.

Een overzicht van wat de leerscholen uiteindelijk aan mankracht voor het bedrijf opleveren is moeilijk te geven. De Raad verzocht ook aandacht te besteden aan het op peil houden van de vakkennis van het huidige personeel. Met name wordt het gebied van de lastechniek genoemd als bron voor specialistische studie.

Promotiesysteem

Ongeveer een jaar geleden werden de functies kras en instrukteur ingevoerd om een aantrekkelijker promotiesysteem te verkrijgen. Er werd geopperd dat dit nieuwe systeem op de werf hoegenaamd weinig verandering heeft gebracht, mogelijk te wijten aan minder juiste uitvoering er van. In de volgende vergadering zal het gehele systeem nog eens onder handen genomen worden.

Produktiviteit

a. Verondersteld werd dat door het aanstellen van een vaste man, die gereedschappen en eventueel materiaal van de draaiers aan- en afvoert, het aantal werkelijke draaiuren verhoogd zou kunnen worden.

b. Het vervoer naar en van dok werd niet ideaal genoemd. Dikwijls moet men lopen. In dit verband werd ook de suggestie gedaan om malhout en meer gereedschap in het dok in voorraad te nemen.

Diverse onderwerpen

a. Voor de afgifte van materiaal 's nachts zal geen speciale man aangesteld worden. De kosten daarvan zullen niet opwegen tegen het materiaalverlies. Wel zal besproken worden de eerste man 's nachts in de draaijerij een sleutel te geven van het pijpenmagazijn.

b. Het is de verwachting dat het sportveld nog dit jaar in gebruik genomen kan worden.

c. Gevraagd naar een prognose voor 1966 zei de voorzitter, dat hij de zaken niet ongunstig vond. Als de huidige situatie bestendig blijft, kan men spreken van redelijk goed. Waarop een stem uit de Raad opmerkte: het gaat zelfs wel eens onredelijk goed! Met dit lachertje kwamen we aan de rondvraag.

Rondvraag

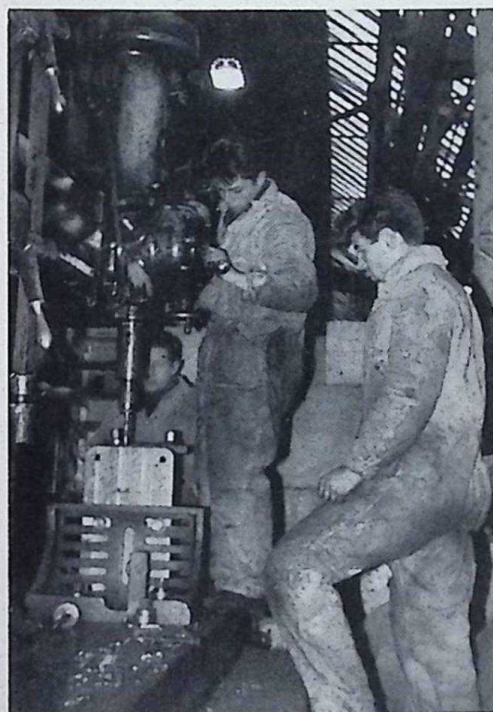
Behalve enkele vragen over geringe kwesties, meestal van persoonlijke aard, werden de volgende punten aangesneden:

1. Wie wordt de opvolger van dr. Meyer? Nog niet bekend, maar onderhandelingen zijn gaande. Dr. Meyer blijft in ieder

geval tot zijn opvolger volledig ingewerkt zal zijn.

2. De manier, waarop een kollega met een gebroken arm op één der transportauto's werd vervoerd, heeft kritiek bij toeschouwers uitgelokt. Deze kritiek was echter ongemotiveerd, want het vervoer geschiedde onder toezicht van dr. Meyer op de meest doeltreffende wijze, zoals de omstandigheden het op dat moment eisten.

3. De voorzitter gaf de Raad in overweging om na te denken over de zin van het eventueel instellen van een commissie ter verbetering van het bedrijfsklimaat. Niet, omdat dit slecht zou zijn, maar waar er verbeteringen mogelijk zijn, moeten die mogelijkheden aangegrepen worden.

Alle aandacht is gericht op de boor, die het werk moet doen. Op de achtergrond instructeur J. Herwig — midden C. Roest en rechts P. Lodder.

na de leerschool

De vakopleiding, zoals die in onze bedrijfsschool gegeven wordt, duurt in de meeste gevallen twee jaar. Als afsluiting van deze opleiding wordt examen afgelegd waarvoor onder andere een werkstuk gemaakt moet worden dat aan hoge eisen van vakbekwaamheid voldoet. In het Boele Nieuws van maart jongstleden hebben wij daarover één en ander verteld.

De opleiding van de vakman is daarmee nog niet ten einde.

Zodra de leerling het examen heeft afgelegd is het in de leerschool gedaan. Er wordt schoon schip gemaakt, het gereedschap en andere spullen worden ingeleverd. De leermeester wordt bedankt voor alles wat de leerling van hem heeft opgestoken en met een behoorlijke handvaardigheid, een grondige kennis van tekening lezen en andere theoretische zaken wordt de stap in het bedrijf gezet.

Sinds twee jaar, toen het instructeursstelsel op ons bedrijf werd ingevoerd, is een nieuwe fase in de beroepsopleiding gekomen.

In groepjes van twee of drie gaan de jonge mannen onder leiding van een instructeur aan uitgezochte karweien beginnen.

De instructeurs behoren tot de beste vakmensen die op ons bedrijf te vinden zijn. Als oefenmeester hebben zij tot taak de jonge aankomende vaklieden een grondige scholing te geven in het beroep dat zij uitoefenen. Op het ogenblik dat u dit leest zijn er zes instructeurs bij de bankwerkers en vier bij de scheepsbouwers werkzaam.

Elke jongen doorloopt enige afdelingen en werkt bij verschillende instructeurs om een zo breed mogelijke ervaring op te doen. Om het half jaar wordt gewisseld zodat na het verstrijken van deze tweejarige fase in de vakopleiding een bewuste keuze gedaan kan worden voor een verdere ontwikkeling in een bepaalde richting.

Instructeur H. Heiden maakt zijn jongens op de spantenvloer wegwijs in de wirwar van lijnen. (M. J. Ponsen en J. B. Rijkeboer, r.).

Nauwlettend bespiedt J. Menheer de verrichtingen van zijn pupillen in de bankwerkerij. (A. J. Huisman en L. Verschoor).

JAAR- OVERZICHT 1965

Het lijkt ons juist het overzicht te beginnen met persoonlijke gebeurtenissen en dan gedenken wij in de eerste plaats met eerbied hen, die ons in 1965 ontvallen zijn, te weten:

J. H. G. Gerritsen, H. P. Verschoor, A. Berkenbosch, J. Bol, A. J. Ouwens, H. v. d. Adel, J. Kraak, J. M. Maas.

Wegens het bereiken van de 65-jarige leeftijd hebben 19 personen de dienstbetrekking beëindigd.

De heren L. van Brugge en F. van Cappellen vierden hun gouden jubileum. De heer H. P. Verschoor mocht dat feit niet meemaken, want enkele dagen vóór zijn gouden jubileumdag is hij overleden. De heren A. van Vliet en B. Preesman waren 40 jaar in dienst. 14 personen vierden hun 25-jarig jubileum.

De totale personeelsbezetting bleef in het afgelopen jaar vrijwel gelijk. Op 31 december 1965 was het personeelsbestand 1130 personen tegen 1126 op 31 december 1964. Ook het aantal buitenlandse personeelsleden onderging weinig verandering.

Daar onze bedrijfsuitrusting is ingesteld op een grotere bezetting en ons bedrijf, qua aantal personeelsleden, niet in staat is aan alle aanvragen voor reparatie, specifieke kleinere nieuwbouw en constructiewerken te voldoen, blijft het streven gericht op uitbreiding van het aantal personeelsleden.

Om in de toekomst verzekerd te zijn

van vakbekwaam personeel zal in het bijzonder aan de bezetting van en de opleiding in de leerscholen de grootst mogelijke aandacht worden besteed.

Het jaar 1965 heeft zich niet in bijzondere mate onderscheiden van het voorgaande jaar. Hoewel het begin van het jaar enigszins traag inzette, zijn wij verder het gehele jaar door goed van werk voorzien geweest.

Het valt hierbij niet steeds mee om die werkzaamheden aan te trekken, die een goede bezetting geven aan alle productiefdelingen; het komt dan ook voor dat sommige afdelingen de ene keer het werk niet geheel aankunnen, terwijl een ander moment weinig werkzaamheden aanwezig zijn.

Over en weer proberen de bedrijven hierin elkaar behulpzaam te zijn om toch zoveel mogelijk de werkzaamheden in de daarvoor gestelde tijd te kunnen verrichten.

Levertijd en reparatieduur spelen naast de prijs en kwaliteit van het werk een zeer belangrijke rol.

Wij komen hiermede direct aan een belangrijk punt in ons bedrijf, nl. de personeelsbezetting. Zoals het bedrijf er nu staat met de gehele technische bedrijfsuitrusting zoals scheepsbouwloods, lashal, machinefabriek, dok, hellingen, torenkranen, transportmiddelen en het gehele machinepark, vereist een dergelijke uitrusting een bepaalde personeelsbezetting, wil het gehele bedrijf goed func-

tioneren. Elke afdeling is een onderdeel van het grote geheel, en zodra een onderdeel niet goed in dat geheel kan meedraaien, heeft het gehele bedrijf daar de nadelen van.

Om het werk doelmatig, goed en snel te verrichten is een bepaalde technische uitrusting nu eenmaal nodig. In de afgelopen jaren is aan deze uitrusting het nodige gedaan. Het probleem hierbij is evenwel dat met deze verbeteringen en uitbreidingen het totale aantal productiesuren niet is meegegroeid, doch zelfs is gedaald, zodat de bestaande capaciteit aan uitrusting niet ten volle kan worden gebruikt. Verhoudingsgewijs staan te wei-

Om het werk doelmatig, goed en snel te verrichten, is een technische uitrusting nu eenmaal nodig.

nig productie-uren tegenover de bestaande capaciteit aan uitrusting.

Of deze uitrusting gebruikt wordt of niet, het grootste deel van de kosten welke verband houden met het aanwezig zijn van deze uitrusting — de kosten van afschrijving — gaan steeds door. Het verbeteren van de personeelsbezetting ten opzichte van de technische uitrusting staat dan ook op de voorgrond bij het streven naar het gezondhouden van het bedrijf.

Al het mogelijke wordt gedaan om deze onderbezetting op te heffen en in elk geval niet groter te doen worden. Zo zijn naast de reeds aanwezige buitenlandse personeelsleden aan het einde van dit verslagjaar de eerste Antillianen aangekomen. Met de werving van een nieuwe groep Antillianen hopen we spoedig te beginnen.

Op zichzelf brengen deze personeelsleden aanzienlijke kosten met zich mee, doch hierbij moet niet uit het oog worden verloren, dat elke niet bezette arbeidsplaats voortdurend onze concurrentiepositie aantast; bij een bepaalde mate van onderbezetting mist het bedrijf de nodige armslag, vooral wat levertijden en reparatieduur betreft.

Aan huisvesting wordt de nodige zorg en geld besteed om zoveel mogelijk aan de vraag naar woonruimten te voldoen. Het afgelopen jaar heeft de Ondernemingsraad vergaderd op 25 maart, 3 juni, 19 november en 23 december. De beambtenvertegenwoordigers vergaderden op 1 maart en 24 juni, voor specifieke beambtenproblemen.

De voornaamste onderwerpen, die in de ondernemingsraad behandeld werden, zijn:

de opleiding en vorming, het promotiebeleid en de gewijzigde loon- en salarisregelingen in verband met de nieuwe C.A.O.'s.

Het aantal deelnemers aan de winstdelings-spaarregeling is in 1965 aangegroeid tot 150; een bedrag van f 38.845 werd in 1965 van de winstuitkering voor deze spaarregeling aangewend.

Dank zij het kortdaat optreden van vele personeelsleden kon een brand in de scheepsbouwloods tot het achterste gedeelte daarvan beperkt blijven. Hoewel de gehele spantenvloer hierbij verloren ging, is stagnatie in het bedrijf tot een minimum beperkt gebleven.

In iets gewijzigde vorm is het verwoeste gedeelte herbouwd en weer in gebruik genomen.

Aanvullende verbeteringen aan, en vervanging van bedrijfsuitrusting hebben ook dit jaar plaatsgevonden.

Met de aanleg van een voetbalveld met bijbehorende werken is een begin gemaakt.

De resultaten over het jaar 1965 zullen niet veel afwijken van die van het vorig jaar en wettigen een winstuitkering van 6 %, welke uitkering op vrijdag, 8 april a.s., zal worden uitbetaald.

Nieuwbouw

In de loop van het jaar werd afgeleverd:

1. Twee elevatorbakken, Bouwnos. 1015—1016, bestemd voor de N.V. Baggermaatschappij „Holland” te Boven-Hardinxveld.
2. Het stalen casco voor een jacht, type „Hoogaars”, Bouwno. 1017, bestemd voor de heer Terwiel te Breda.
3. Vier enkelschroef-motorvrachtschepen „Sarah Elisabeth”, „Josephine”,

Met de aanleg van het sportveld werd een begin gemaakt.

„Atlantic Sun” en „Atlantic Sky”, Bouwnos. 1019—1020—1021—1022, bestemd voor Dammers & v. d. Heide's Scheepvaart- en Handelsbedrijf N.V. te Rotterdam.

4. Een motor-zandzuiger „Moderator”, bouwno. 1018, bestemd voor Messrs. Western Dredgers Ltd., te Cardiff.
5. Een stalen ponton, Bouwno. 1025, voor de Spaarndammer Scheepswerf Stapel N.V. te Spaarndam.

In opdracht zijn thans:

2 enkelschroef-motorvrachtschepen, Bouwnos. 1023 en 1024, voor Messrs. Blue Star Line Ltd., te Londen.

Reparatie

In het afgelopen jaar werden in totaal 870 (894) schepen gerepareerd, als volgt samengesteld:

367 (285) zeeschepen, waarvan:

36 (47) voor Nederlandse reders en 331 (238) voor buitenlandse reders.

Hiervan werden:

56 (54) schepen gehellingd,
58 (44) schepen in eigen dok gedokt,
253 (210) schepen in Rotterdam gerepareerd.

59 (72) kustvaartuigen, waarvan:
52 (54) schepen gehellingd,
— (1) schip in eigen dok gedokt,

7 (5) schepen in Rotterdam gerepareerd.

437 (541) binnenvaartschepen, waarvan:
259 (345) schepen gehellingd,
1 (2) schepen in eigen dok gedokt,
— (—) schepen in Rotterdam gerepareerd.

Bijzondere reparatie-opdrachten zijn uitgevoerd aan de navolgende schepen:

„MEDICINE HAT” - aanvaringsschade
„SEA CAPTAIN” - brandschade

„KATINGO” - uitgebreide motorreparatie

„ROGN” - aanvaringsschade

„BEVER” - (W. A. v. d. Tak's Bergingsbedrijf N.V. - Rotterdam) ombouw tot bergingsvaartuig

„BEVERWIJK” - (Van Hattum en Blankevoort N.V. - Beverwijk) vergroting van baggerdiepte

„AGHIA SOPHIA” -

„JOREEFER”

„TOM STRØMER” - vernieuwing kruk-as

terwijl het motorschip „RUSH” werd verlengd.

Constructie

Wederom werd opdracht ontvangen van Hispano Suiza N.V. te Breda voor het maken van Hemming presses (8 stuks).

Deze presses zijn december 1965 - januari 1966 opgeleverd.

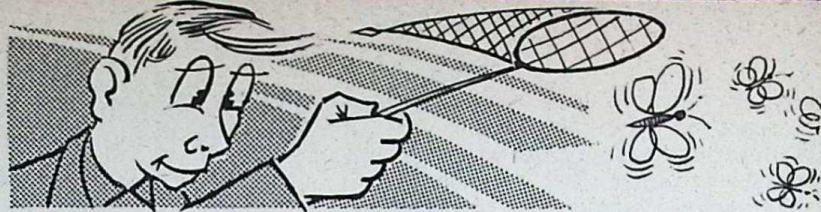
Diverse werkzaamheden zijn uitgevoerd voor:

Koninklijke Demka Staalfabrieken N.V.; N.V. Werf Gusto v/h Firma A. F. Smulders, Schiedam,

Rijkswaterstaat, Koninklijke Nederlandsche Hoogovens

en Staalfabrieken N.V., IJmuiden, Gemeente Rotterdam,

Hollandsche Beton Maatschappij N.V. en voor scheepswerven.

met prikkebeen op vlinderjacht

In het kader van de rubriek „Hobby's van Collega's”, is het niet leuk om over je eigen hobby uit te weiden en het is dan ook schoorvoetend, dat we in dit artikel over „Prikkebeen” gaan praten. Maar dan meer over de doelstellingen van Prikkebeen dan over Prikkebeen zelf. Want de liefhebberij van Prikkebeen wordt veelal misverstaan.

Hoe kom je er toe om vlinders te gaan verzamelen?

Wel, op een zomerse dag vraagt je zoon, wijzend op een prachtige schoenlapper: „Pap, hoe heet die vlinder?” Pap weet geen pap te zeggen, want hij weet het niet. Hij nadert behoedzaam de vlinder en ziet wat een zeldzame schoonheid het diertje bezit. Ongelofelijk mooi! Stom, dat hij niet weet hoe zo'n alledaags insect heet. Op school hebben ze het hem ook nooit verteld! Hij gaat naar de boekhandel en koopt een boekje over vlinders. Hij leest hoe wonderlijk de levensloop van zo'n beestje is. De vlinder legt eitjes op een bepaalde plantensoort en vergist zich daarbij nooit. Feilloos zoekt hij daarvoor de plant op, die geschikt is om als voedsel te dienen als het eitje uitkomt. Een miniem klein rupsje komt uit het eitje, nauwelijks zichtbaar. Na enkele weken is het een flinke rups geworden. Daarvoor moet de rups enkele malen uit zijn vel kruipen, want de rups groeit en de huid groeit niet mee. Vijfmaal moet de rups in haar bestaan uit het vel stappen. Een boeiend gezicht als zo'n beest daarmee bezig is. Als de rups voor de vijfde maal verveld is, is het geen rups meer, maar het is een schijnbaar levenloze mummie geworden... de pop! Schijnbaar, want in die pop voltrekt zich een groot wonder. In het klein speelt zich een mysterie af, waar al het menselijk vernuft bij tekort schiet. In de pop worden de bestaande bestanddelen van de rups gesloopt en er vormt zich een totaal nieuw dier met lange poten, spriet en vleugels! Op een goeie dag scheurt de pop open, de vlinder wurmt zich naar buiten en verlaat de pophuid. Een machtig gezicht lezers! Snel krabbelt de vlinder, nog vleugelloos, naar een takje of zo en werkt zich omhoog tot hij

een makkelijk plekje gevonden heeft. En nu komen de vleugels! Ze zaten eerst, ternauwernood zichtbaar, opgevouwen tegen het lijf aangedrukt, maar nu gaat de vlinder de adertjes volpompen met lucht en de vleugel ontvouwt zich. Aanvankelijk zijn ze nog bobbelig en enigszins vochtig, maar weldra zijn ze volledig ontvouwd en tonen u de prachtige kleuren en adertekening. Na een aantal uren zijn de vleugels voldoende gehard en de vlinder begint te klapwieken alsof hij zelf nog niet goed kan geloven in het wonder, dat zich heeft voltrokken. En als het zonnetje schijnt, vliegt de vlinder snel weg op zoek naar voedsel, dat hij in de bloemen vindt en waarbij hij ons de dienst bewijst van de bestuiving der planten. Op zoek naar voedsel en op zoek naar een huwelijkskandidaat, waarna het gehele proces weer opnieuw begint.

Wespennest van vlinders

Dat lees je dan en zo kom je tot de vlinderhobby. Maar al gauw kom je tot de ontdekking dat je, om maar in de insectenwereld te blijven, je handen in een wespennest gestoken hebt, want het vlinderwereldje is knap ingewikkeld. Er zijn in Nederland maar liefst 800 à 900 soorten en elke soort heeft zijn eigen leefwijze, zijn eigen voedselplant, zijn eigen leefgebied. Een mensenleeftijd is dan ook onvoldoende om deze hobby, zelfs indien de verzameling tot Nederlandse vlinders beperkt blijft, enigszins af te ronden. Noodzaak is om in contact te komen met collega-vlinderars in alle hoeken van Nederland en dat contact wordt gelegd door het lidmaatschap van de Entomologische Vereniging.

Entomologie betekent insectenkunde.

Wat ook zo lastig is, is de naamgeving van de vlinders. Hopeeloos ingewikkeld is dat en persoonlijk doe ik weinig moeite om het allemaal in het hoofd te prenten. Van de Nederlandse vlinders heeft maar een heel klein percentage een Hollandse naam gekregen, zoals koolwitje, citroentje, kleine vos, dagpauwoog en zo, maar voor de rest moet je de Latijnse namen bezigen.

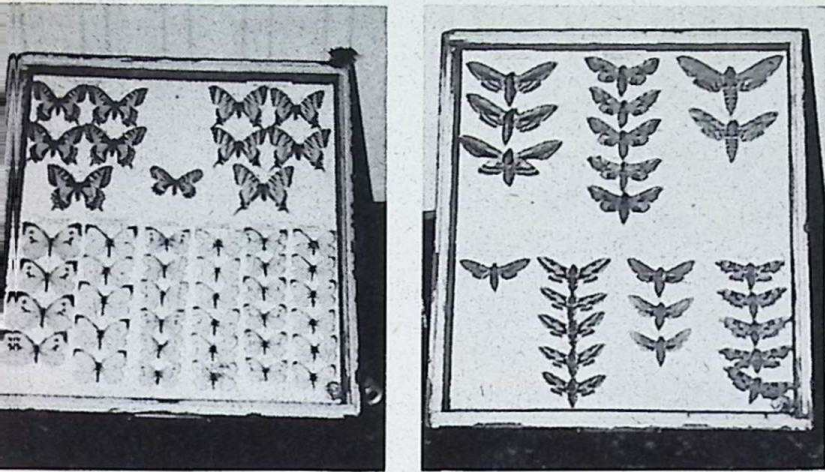
De vlinderhobby voert naar allerlei prachtige plekjes van Nederland. Links in Zuid-Limburg op de Gulperweg. Rechts: een landweggetje bij Sliedrecht.

Vlindersoorten

Om het wat gemakkelijk te houden vermoeien we U niet met soortbeschrijvingen. Het is echter wel leuk om iets te weten van de hoofdgroepen, waarin de vlinders verdeeld worden. De hoofdindeling is deze: a. dagvlinders - b. nachtvlinders. De naam zegt het: dagvlinders vliegen overdag, nachtvlinders alleen in het schemer of donker.

Er zijn veel meer nachtvlinders dan dagvlinders. De nacht-

Zo zien de vlinderdozen (met glazen deksel) er uit. Linker doos: links boven een serie koninginpages — rechts boven zeldzame koningspages. Daaronder verschillende soorten koolwitjes. Rechtse doos: div. soorten pijlstaarten.

vlinders zijn te onderscheiden in: 1. spinners - 2. spanners - 3. pijlstaarten en 4. uilen.

1. Spinners worden zo genoemd omdat de rups zich voor de verpopping inspint in een onwezenlijk fraai bouwwerk: de cocon. De rupsen zijn dik behaard.

2. Spanners zijn zo genoemd omdat de rups zo vreemd loopt. Hij trekt de achterpoten tot bij de voorpoten, waardoor het lichaam in de vorm van de omgekeerde letter U staat en strekt zich dan weer uit. Ook houden ze zich dikwijls alleen aan de achterpoten vast en het lichaam staat dan geheel gespannen. Hij is dan bijna niet te onderscheiden van een gewoon takje. De vlinders zijn over het algemeen klein.

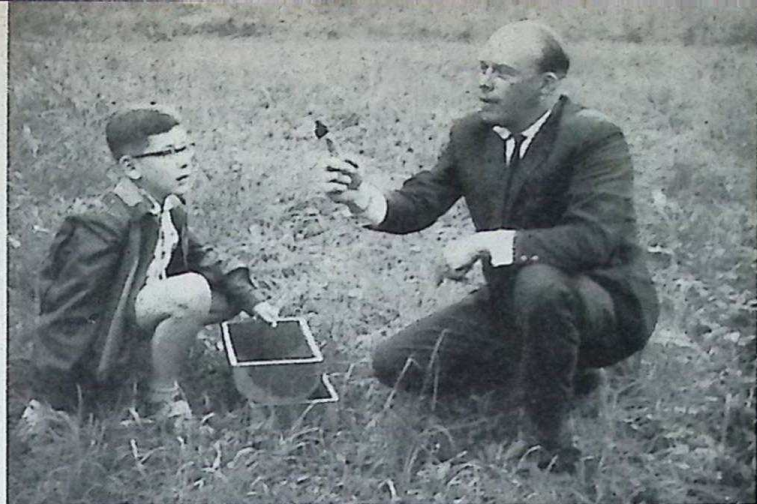
3. Pijlstaarten hebben hun naam te danken aan het pijltje of doorntje, dat de rups op het achterlijf heeft. De vlinder kan heel snel en lang vliegen. Is ook fors gebouwd.

4. Uilen danken hun naam aan de gelijkenis van hun kop met die van de vogel uil. Alle soorten hebben bepaalde kenmerken, zoals haarspriet en vlekken op de vleugels. De rupsen zijn meestal onbehaard.

Vangtechniek

Vooropgesteld dit: de echte verzamelaar is het niet te doen om zoveel mogelijk vlinders dood te maken en op te zetten. Integendeel: hij moet eerder aan natuurverrijking doen dan aan verarming. Hij geeft door zorgvuldig kweken meer aan de natuur dan dat hij van de natuur neemt. Hij moet zorgen, dat zijn verzameling dienstbaar is aan de wetenschap, omdat er nog heel veel onderzoekwerk op dit gebied verricht moet worden. Elke vlinder in zijn verzameling is daarom voorzien van een etiketje waarop vermeld staat waar, wanneer, hoe en door wie de vlinder gevangen of gekweekt werd. Onvermijdelijk is echter, dat de vlinders gevangen moeten worden en heel gelukkig is de verzamelaar, als hij een vrij zeldzaam exemplaar vangt van het vrouwelijk geslacht. Want dan kan een prachtige kweek opgezet worden!

Het vangen van dagvlinders is een kwestie van uren dwalen door allerlei gebieden, liefst waar anderen niet komen, en dan

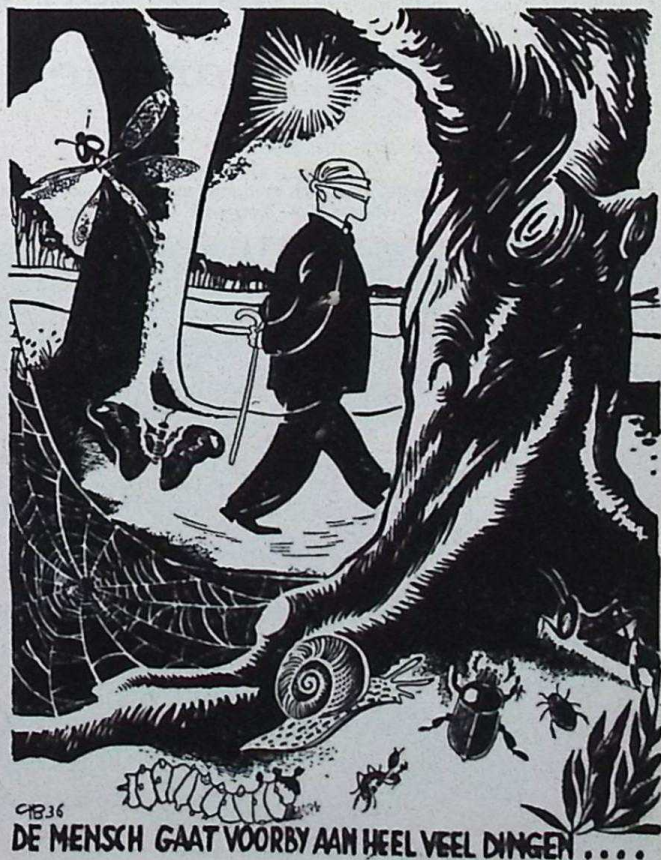

De heer P. C. Boele, zelf een groot natuurliefhebber, was behulpzaam bij het uitzetten van vlinders in het Donckse bos. Op zijn vinger een pas uitgekomen, vrij zeldzame dagvlinder, de rouwmantel.

gewapend met het welbekende vlindernet van Prikkebeen. Er zijn weinig hobby's, die je in zo nauw contact met de natuur brengen als deze. Het vangen van nachtvlinders gebeurt o.a. met een sterke lamp, waar achter een wit laken gespannen wordt. De vlinders worden er onweerstaanbaar door aangetrokken. En dan: rupsen of eitjes zoeken in bomen, struiken en planten. Dat is ook een methode!

Toegegeven, 't is een vreemde hobby. Je wordt uitgelachen met je vlindernetje. Ze denken, dat je gek bent als je met een gummistok tegen een dikke tak rammelt om de rupsen in een geopende, omgekeerde paraplu te laten vallen. Laat maar lachen. De wereld van de insecten in het algemeen en die van de vlinders in het bijzonder is zo ongemeen boeiend, dat men er dat maar voor over moet hebben.

De mens loopt voorbij aan het kleine. Hij merkt het niet op. Hij loopt geblinddoekt rond in een wereld van materialisme. Niemand van ons ontkomt daaraan. Het is daarom goed om zo af en toe een blik te werpen in de wonderlijke wereld van het kleine. Want in het kleine ontdek je het grote.

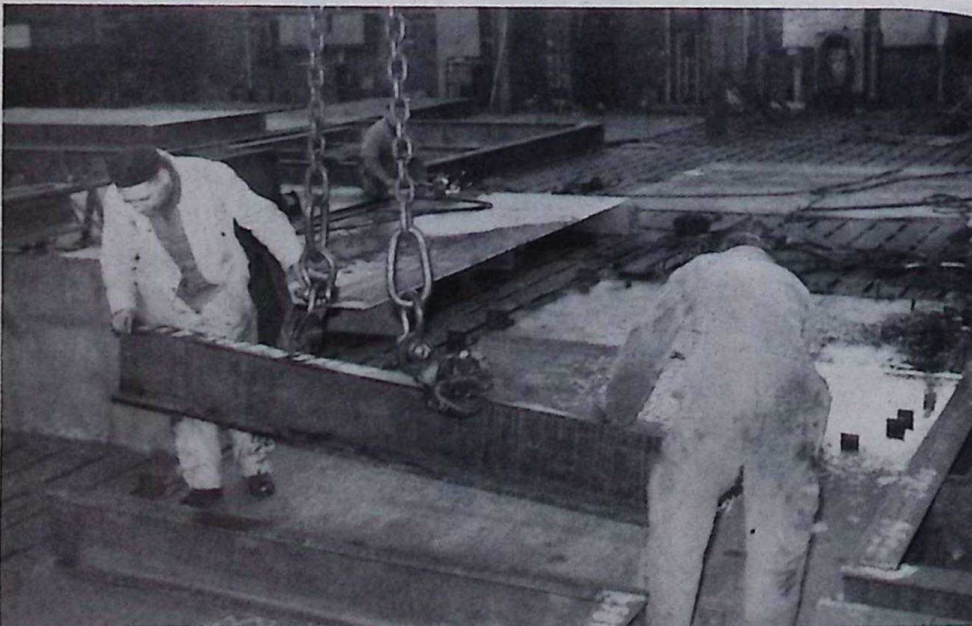

DE LAUWERSZEE GAAT DICHT

ook wij dragen ons steentje bij
aan de afsluiting van de lauwerszee

In de lasloods is een begin gemaakt met ons aandeel in de landaanwinning, namelijk het vervaardigen van afsluitkleppen. Links instructeur A. Langerak — op de rug gezien Theo Ponsen.

De plannen voor de afsluiting van de Lauwerszee zijn niet nieuw.

Reeds in het midden van de vorige eeuw waren er mensen die met voorstellen op tafel kwamen om de afsluiting te verwezenlijken.

Na vele studies en wijzigingen door diverse commissies was het minister Kort-hals die op 10 juni 1960 besliste dat de Lauwerszee zou worden afgesloten.

Vooraf de stormramp van 1953 heeft er toe bijgedragen dat er eindelijk een definitieve beslissing kwam, want toen bleek overduidelijk hoe de toestand van de Noordelijke dijken eigenlijk was.

Voor de afsluiting zijn verschillende be-weegredenen.

Door de nieuwe afsluitdijk wordt de kustlijn van Friesland en Groningen 18 km korter, waardoor ook de kosten van het dijkonderhoud in de toekomst aanmerkelijk lager zullen zijn (de oude dijklenge bedroeg 31 km).

Een tweede belangrijk argument is de

Het dijkvak naar de Groninger kust in Augustus 1964. Op de voorgrond een als havendam dienende opslag van stortsteen met de bakkenzuiger „Beverwijk 38“.

afwatering van de Noordelijke provincies. Zowel in Friesland als in Groningen is de afwatering in de winterperiode totaal onvoldoende. Ook de afgelopen winter hebben we op de T.V. herhaaldelijk gezien hoe grote delen van Friesland, Groningen en Drente blank stonden.

Want naast het gemaal in de Lemmer moet het grootste deel van het overtollige water z'n stroomsluizen bij laag water op de Waddenzee lozen.

Na de afsluiting kan deze lozing met pl.m. 150 % worden vermeerderd. Hiertoe komen in de afsluitdijk 3 groepen van uitwateringssluizen.

Door vernieuwing van diverse bestaande kanalen kan dit percentage zelfs tot 300 worden opgevoerd.

Naast de uitwateringssluizen komt in de dijk nog een schutsluis voor de scheepvaart.

Andere voordelen zijn nog het beschikbaar komen van landbouwgronden en recreatiegebied.

Door de afsluiting wordt een gebied van 9000 ha blijvend aan de werking van eb en vloed onttrokken.

De bestaande diepe geulen zullen tezamen het boezemmeer in de Lauwerszee vormen.

Op het ogenblik is men druk doende met de afsluitdijk, die gestadig vordert. Eerst is een werkeiland met een werkhaven gemaakt. Deze werkhaven wordt de toekomstige vissershaven. Per week

wordt ongeveer 100 m dijk aangelegd. En terwijl de dijk nog lang niet gereed is, worden reeds voorbereidingen getroffen voor de bouw van de caissons die de drempel zullen vormen voor het laatste sluitgat van pl.m. 900 meter.

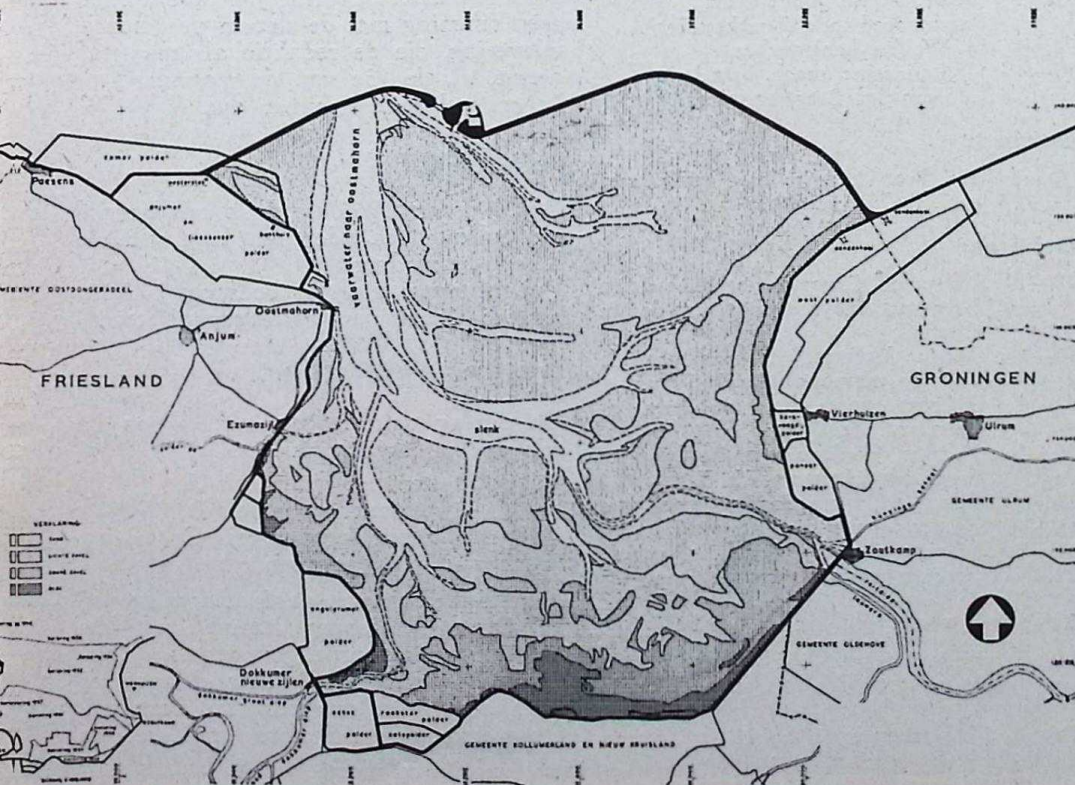
Er zullen 25 van deze caissons nodig zijn, die met kleppen worden gesloten. En hier komt nu ons aandeel in dit gigantische werk om de hoek kijken.

In elke caisson komen 6 onderkleppen, 6 bovenkleppen en bovendien 2 afsluiters, en het zijn nu deze kleppen en afsluiters welke wij momenteel aan het vervaardigen zijn. Omdat men enige reserve kleppen en afsluiters achter de hand wil hebben, moeten er in totaal 155 kleppen en 52 afsluiters gemaakt worden.

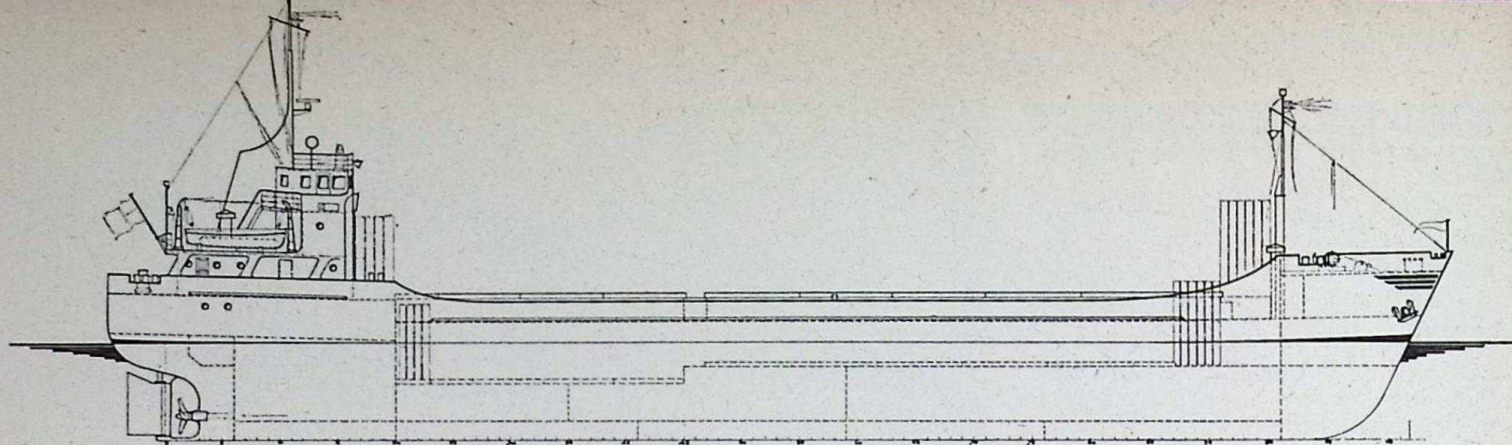
Overigens zullen de door ons gefabriceerde onderdelen slechts 1 x hun dienst bewijzen en dan voorgoed onder het dijklichaam verdwijnen.

De afsluiters hebben een doorlaat van 700 mm en worden in de ketelmakerij vervaardigd.

De bovenkleppen meten 5000 x 2300 en de onderkleppen 5000 x 4100 mm. Deze kleppen worden in de lasloods gemaakt.

Het weekblad „De Ingenieur“ stond ons welwillend deze schets af, die u een beeld geeft hoe de loop van de afsluitende dijk is.

BOUWNO'S 1026-1027

We hebben U in een voorgaande uitgave al bericht, dat een opdracht geboekt werd voor de bouw van 2 schepen voor het vervoer van containers. Het is U misschien niet bekend wat containers zijn.

We hebben er geen Hollands woord voor. Letterlijk vertaald betekent het inhouders.

Ze zijn te vergelijken met grote kasten, waarin goederen vervoerd kunnen worden. Die kasten kunnen in één keer op een trailer of een treinonderstel geplaatst worden.

In het laatste geval wordt het onderstel dus een spoorwagon. Dit systeem van vervoer treedt de laatste tijd sterk op de voorgrond en hierdoor is ook de term

containerschip ontstaan. Een schip dus, dat speciaal ingericht is om containers te verschepen.

De twee schepen, die wij zullen gaan bouwen kunnen elk 60 containers bevatten van 6.10 x 2.51 x 2.59 m.

De overige gegevens zijn:

Lengte over alles 68,63 m.

Breedte 10,97 m.

Holte tot hoofddek 6,25 m.

Snelheid ± 12 knoop.

Draagvermogen 1970 ton.

Het eerste schip moet opgeleverd worden in januari 1967, het tweede in april 1967.

Personalia

Jubilea:

50 JAAR:

8—5 A. van Rietschoten, magazijn-beheerder.

40 JAAR:

1—5 T. Wijngaarden, kras bij ijzerwerkers.

25 JAAR:

18—6 J. Schuyer, ijzerwerker.

27—6 A. Meijdam, platendrukker.

In dienst getreden zijn:

28—3 J. de Ruedas Cobos, bankwerker.

A. Torres Rivas, stellingmaker.

1—4 Mej. W. Huizer, lokettiste.

4—4 J. W. Pasveer, praktikant (scheepsbouw).

5—4 Mej. L. H. Saly, werkster (logiesgebouwen).

J. A. P. Bakker, koker/perser.

12—4 D. W. Lems, bankwerker.

15—4 J. Dorado Santana, koker/perser.

P. Rodriguez Gutierrez, brander.

J. Lora de la Cuadra, el. lasser.

M. Perez Perea, el. lasser.

J. Limon Moray, el. lasser.

A. Soto Palomo, bankwerker.

E. Silva Barranco, bankwerker.

M. Granado Rodriguez, draaier.

J. M. Bustamente Marmol, draaier.

18—4 J. A. van Driel, acquisiteur.

Naar militaire dienst:

24—3 J. van de Velde, ijzerwerker.

De dienst verlaten hebben:

15—3 A. van der Pijl, magazijnbediende.

16—3 C. van Ommeren, brander.

25—3 J. L. Gonzalez Luna, brander.

31—3 Mevr. P. de Jonge-Quist, kantoorbediende (boekhouding).

8—4 J. Wulfse, bankwerker.

15—4 J. Lunderine, mach. brander.

H. van den Berg, boorder.

Gehuwd:

1—4 De heer M. Molina Garcia met mej. B. H. van Vliet.

Geboren:

28—1 Maria del Rosario, dochter van de heer en mevrouw Rivero-de la Corte.

13—2 Maria Dolores, dochter van de heer en mevrouw Garcia-Suarez.

23—3 Hilbert, zoon van de heer en mevrouw Zanting—Moen.

28—3 Monica, dochter van de heer en mevrouw Mazzuco-Van Driel.

30—3 Edwin Nicolaas Jacobus, zoon van de heer en mevrouw Reints-Peeman.

31—3 Maria de la Luz, dochter van de heer en mevrouw Galvin-Prian.

Benoemingen:

Met ingang van 1 mei 1966 is de heer J. E. van Hecke aangesteld als leermeester in de leerschool scheepsbouw.

Per dezelfde datum is de heer H. B. Tideman aangesteld als bedrijfsassistent.

NET TE LAAT VOOR ONS

Net te laat voor ons was de viering op 25 april van het gouden jubileum van onze kras bij de koper slaggers: P. Rijdsijk.

Ook met de tewaterlating van bouwno. 1024 — m.s. „Crouch” — hield men geen rekening met de datum van kopij-inlevering, die de redactie als maatstaf neemt, nl. de 15e van de maand.

In het volgende nummer dus.

COLLECTE

Op 25 maart 1966 werd op ons bedrijf een collecte gehouden ten bate van de Reuma-bestrijding.

De opbrengst hiervan bedroeg f 78,21. Hartelijk dank namens de organisatoren.

REISVERENIGING

De uitslag van de stemming voor de reis op vrijdag 20 mei a.s. is:

58 stemmen voor reis A

2 stemmen voor reis B

5 stemmen voor reis C

zodat reis A is gekozen.

Deze reis gaat via de Haringvlietbrug en Oosterscheldebrug naar Goes. De broodmaaltijd wordt genuttigd in Oisterwijk, waar men ook de middagpauze naar eigen goeddunken kan besteden. De warme maaltijd wordt in Tivoli te Utrecht geserveerd.